

בצלם

בצלם - מרכז המידע הישראלי לזכויות האדם בשטחים (ע.ר.)
بتسيلم - مركز المعلومات الإسرائيلي لحقوق الإنسان في الأراضي المحتلة
B'Tselem – The Israeli Information Center for Human Rights in the Occupied Territories

5.3.2013
ש.מ. 14868

לכבוד
תא"ל דן עפרוני
הפרקליט הצבאי הראשי
באמצעות פקס 03-5696601

שלום רב,

הנדון: דרישה לחקירה מיידית של מקרי פציעה חמורים הנובעים מירי חיילים בגדה המערבית

במהלך השבוע שעבר הייתה החמרה בעימותים בגדה המערבית בין כוחות הביטחון לאזרחים פלסטינים. ממעקב בצלם אחר האירועים, עולה כי כוחות הביטחון עשו שימוש באמצעים שונים לפיזור הפגנות, ובעיקר ירי רימוני גז, רימוני הלם וכדורי גומי, וכן באש חיה.

מהמידע שהגיע לידי בצלם עולה כי בחמישה אירועים שונים שבהם השתמשו כוחות הביטחון באמצעים לפיזור הפגנות ובירי חי, נפצעו חמישה פלסטינים באורח קשה:

1. ביום שישי, ה-22.2.13, בסביבות השעה 16:00 נפצע קשה מוחמד עספור, בן 23, בכפר עאבוד, מפגיעת כדור מתכת מצופה גומי בראשו. עספור פונה לבית החולים סלפית, אך בשל מצבו הרפואי הקשה הועבר לבית החולים רפידיה בשכם, וב-26.2.13 הועבר שוב לבית החולים איכילוב בתל-אביב. מצבו הרפואי מוסיף להיות קשה.
2. ביום שני, ה-25.2.13, בסביבות השעה 16:00 נפגע במחנה הפליטים עאידה, סמוך לקבר רחל, הנער מוחמד אל-כורדי, בן 13 וחצי, מפגיעת כדור חי (ככל הנראה "טוטוי"). הוא נפצע באופן קשה בחזהו. הוא הועבר לטיפול בבית החולים אל-חוסייין בבית ג'אלא. מצבו הרפואי השתפר מעט, אך כשתייצב יותר, הוא עתיד לעבור שני ניתוחים להוצאת הקליעים שבגופו.
3. בהמשך אותו היום, בסביבות השעה 20:00, נפצע הנער עודיי סאלח, בן 16, גם כן במחנה הפליטים עאידה, לא רחוק מן המקום שבו נפצע אל-כורדי. הוא נפצע באופן אנוש מפגיעת כדור חי בראשו (ככל הנראה "טוטוי"). סאלח נפצע קשה ופונה לבית החולים אל-חוסייין בבית ג'אלא ומשם הועבר לבית החולים הדסה עין כרם. מצבו הרפואי הנוכחי ממשיך להיות קשה מאוד, והוא מחוסר הכרה.
4. ביום שישי, ה-1.3.13, בסביבות השעה 16:00, נפצע קשה מחמוד עוואד, בן 20, בסמוך למחסום קלנדיה. הוא נפגע בראשו, ככל הנראה מכדור מתכת מצופה גומי. זמן קצר לאחר שהגיע לבית החולים ברמאללה, הועבר עוואד לבית החולים הדסה עין כרם, בשל חומרת פציעתו. הוא סובל מריסוק בגולגולת ועבר ניתוח של כשמונה שעות, אולם מצבו עדיין קשה כי הקליע עדיין תקוע בתוך ראשו.
5. באותו היום, בסביבות השעה 17:00, נפצע ג'יהאד אל-קאדי, עיתונאי בן 23, סמוך לכלא עופר. הוא נפגע בבטנו, מירי חי של כוחות הבטחון. הוא פונה למרכז הרפואי ברמאללה, שם הוא נמצא בטיפול נמרץ.

אבקש כי תורה על פתיחת חקירת מצ"ח על כל אחד מהמקרים המפורטים מעלה.

אמנם, המדיניות המוצהרת של הפרקליטות הצבאית, כפי שהוצהרה בפני בג"ץ בעתירה של בצלם ושל האגודה לזכויות האזרח בישראל (בג"ץ 9594/03), היא שחקירת מצ"ח תיפתח באופן אוטומטי רק במקרי מוות של פלסטיני שלא היה מעורב בלחימה בגדה המערבית.

בצלם

בצלם - מרכז המידע הישראלי לזכויות האדם בשטחים (ע.ר.).

بتسيلم - مركز المعلومات الإسرائيلي لحقوق الإنسان في الأراضي المحتلة

B'Tselem – The Israeli Information Center for Human Rights in the Occupied Territories

אולם, מהמידע שבידינו על אירועי הפציעה הקשים המפורטים לעיל, עולה חשד לירי בלתי חוקי שבאותה המידה עלול היה לגרום גם למוות. נסיבות האירועים הללו אינן, על פניהן, שונות מאוד מנסיבות אירועים דומים אחרים שהסתיימו במוות, וההיגיון התקף לפתיחת חקירה על אירוע מוות בעקבות ירי בלתי חוקי – הרצון למצות את הדין עם היורים, להרתיע את החיילים ולמנוע את הישנותם של מקרי ירי בלתי חוקיים – צריך להיות תקף גם לגבי מקרים אלו.

גם ועדת טירקל, שבחנה את מנגנוני הבדיקה והחקירה בישראל של תלונות וטענות בדבר הפרות של דיני הלחימה על פי המשפט הבינלאומי, קבעה בדו"ח שהוגש ביום ה-6.2.13 כי על הצבא לפתוח בחקירה לא רק במקרי מוות אלא גם במקרים של פציעה קשה בגדה המערבית.

אודה לתשובתך העניינית בהקדם האפשרי.

בברכה,
גיסיקה מונטל
מנכ"ל

העתק:

סא"ל רונן הירש, הפרקליט הצבאי לעניינים מבצעיים, באמצעות פקס 03-7407847